

Vanlig arbeiðsmynd í Havn:

Tey laga grótgardar

Vanlig gerandismynd í Havn er at siggja tvey fólk arbeiða við laging av grótgørdum, trappum o.ø. arbeiði, sum verður gjørt úr gróti.

Hetta í sjálvum sær er ikki óvanligt, men tá annað av teimum er ein kvinna, so er hetta eitt eindømi, sum vit ikki halda er gjørt áður.

Vit hava roynt at kanna, um kvinnur áður hava havt slíkt arbeiði, men tað hevur ikki verið møgulegt, at finna nakran, sum veit um hetta at siga.

At kvinnur hava gjørt urtagarðar og laga grótgard kring egghús, hevur ikki verið óvanligt áður, men at hava hetta sum útiarbeiði burturav, er Malvina á Dunga helst eindømi um

Tað krevur hegni og vanda sær um, tá grótið skal lagast. Hetta er serliga umráðandi partur av arbeiðnum hjá grótlagara

Gudmund Guðmundsson og Malvina á Dunga eru systkin, ættaði úr Hvalba. Foreldur teirra eru Anna og Jacob á Skalla, sum finga fýra børn, umframt hesi bæði, sum nú arbeiða saman sum grótlagarar.

Kendu til grótarbeiði frá barnsbeini av

Gudmund: — Tá eg var smádrongur í Hvalba, finga vit dreingir til uppgávu, at laga niðurdrottar grótgardar upp aftur, sum vóru farnir í vetrarhalvuni. Hetta dæmði okkum væl, — serliga tí vit aftaná grótlagingina, sluppu at spæla, tí tað hugaði okkum best.

Malvina: — Eg plagdi at hjálpa pápa við stoypi- og grótarbeiði av ymsum slag. Serliga minnst eg, at vit stoyptu hús, tá eg var um 12 ára gomul. Min uppgáva var at ganga upp stigan við gróti í eini spann, sum var koyrt í formarnar istaðin skerv, sum teir nú brúka.

Mær dæmði ómetaliga væl at arbeiða úti við slíkum, har ein rættuliga fekk roynt líkamsvøddarnar. Av tí at hetta ikki var vanligt konu-fólkaarbeiði tá, hugsaði eg ikki um at fáa mær slíkt arbeiði, tí tað var óhugsandi tá.

Malvina sigur, at hon fór til Havnar á heilt ungum árum, og fór í huspláss, sum flest

allar aðrar gentur. Seinni fór hon í handil at arbeiða, fyrst hjá Heinesen í Vagsbotni og seinni hjá Aage Dahl, ur-smiðjuhandli. Tá tey høvdu brúk fyri skrivstovufólki hjá Poul Hansen, heilsoluni, varð boð eftir Malvinu, og var hon skrivstovukvinna har til hon giftist og fekk børn.

Heimangangandi hús-mamma í 18 ár

Malvina er skjótt hálvt-hundrað ár, og byrjaði fyrri trimum árum síðan, sum grótlagari, eftir at hon hevði verið heimangangandi hús-mamma í 18 ár. At hava slíkt krevjandi líkamligt arbeiði hevur ikki sett spor á Malvinu, tí hon er litil og heldur klætraslág.

Gudmund hevur havt ymiskt arbeiði við bygging av ymsum slag. Tá grótgardurin framvið molanum í Havn skuldi gerast, var tað ein av uppgávum hansara saman við øðrum innan byggifelagið Phil & Son.

— Vit lagaðu molan í 10 mánaðir, og tá avtornaði málði hesin garðurin 228 metrar. Hetta var stór-arbeiði, sigur Gudmund, sum neyvan hevði verið møgulegt at fingið so skjótt frá hondini í dag.

Gudmund fekk alt meira við grótarbeiði at gera, og tá eftirspurningurin bleiv so stórir, at hann ikki kundi gera bilagda arbeiðið eftir arbeiðstíð, gavst hann og byrjaði fyrri seg sjálvan. Hann hevði tá í nøkur ár arbeiðt saman við øðrum grótlagara.

Skal gera døgurða fyrst

— Tó at eg var byrjaður fyrri meg sjálvan, so var altíð hópin av umbidnum arbeiði, sum biðaði eftir mær, og eftir stutta tíð segði eg ein dagin við Malvinu, at nú noyðdist hon at koma mær til hjálpar, tí eg megnaði tað ikki einsamallur.

Malvina: — Eg minnst serliga væl henda dagin, tí eg hevði ymist at taka mær til, og orðaði við Gudmund, at eg kundi ikki koma soleiðis beinavegin, men skuldi gera døgurða fyrst.

Malvina brosar og sigur: — Tá døgurðasteðgurin var av, kom Gudmund í tundi við

bilinum, og vit fóru til arbeiðis.

Tað hevði ikki verið ætlanin hvørki hjá Gudmundi ella Malvinu, at tey soleiðis skuldu gerast arbeiðsfelagar, men tað vardi tó bert nakrar dagar, so var Gudmund aftur í tüninum, og síðan hava vit bæði arbeiðt saman hvønn dag. Gudmund koyrir Malvinu til og frá arbeiði hvønn dag.

Gudmund: — Tað var skjótt, at eg ásaðnaði, at eg ikki kundi vera Malvinu fyruttan, tí hon er dugnaligari enn nakar maður, og veit nágreiniliga hvat vit skulu gera í arbeiðnum. Hetta er handverksarbeiði, og um tvey skulu arbeiða saman um hetta, so noyðast báðir partar at vita, hvat hin skal gera, um arbeiði skal eydnast til fulnar.

— Malvina: — Tú ert so skundigur, tá vit arbeiða og alt skal ganga við rúkandi ferð. Vit líkist í so máta nógv, og kunnu arbeiða við akkord ferð, og tí er tað helst, at tað gengur so væl.

Hvi valdi tú just at biðja Malvinu hjálpa tili?

— Tað kom heilt av sær sjálvum, tí eg visti hon hevði hegni til hetta arbeiði. Malvina hevur altíð frá barnsbeini av dæmt væl strævið útiarbeiði, og tá hon sjálf hevði lagað garð og gjørt urtagarð kring húsin hjá teimum, so visti eg, at hon kundi vera mær ein góður arbeiðsfelagi.

Nú á døgum tosa vit nógv um, hvussu trupult tað er fyrri kvinnur, sum hava gingið heima, meðan børnini vuku til, at koma í útivinnu

aftur. Hvussu nógv ár var tú heimangangandi?

— Eg var heima í 18 ár, og hevði, satt at siga ikki nakrar ætlanir um at fara út at arbeiða, men tá hetta kom seg soleiðis, so haldi eg, at eg ikki kundi hugsað mær nakað annað arbeiði í dag. Eg veit eisini, at eg ikki hevði viljað verið arbeiðið fyrri uttan, tí eg fróði meg hvønn dag, at fara til arbeiðis.

Hetta er sera óvanligt konufólkaarbeiði. Hvat siga folk, sum koma framvið, har tit arbeiða?

— Summi eru so bílsin, at tey bert stara at mær, meðan onnur práta hugnaliga eina løtu, og fara síðan víðari.

Tað kann mangan vera trupult, tá fólk soleiðis standa og eygleiða meg, meðan vit arbeiða, tí tað at laga ein grótgard t.d., er sera krevjandi, um úrslitið skal verða gott.

Vit hava serligan arbeiðshátt, har uppgávurnar eru byttar sundur millum okkum soleiðis, at eg skal seta garðin av, blanda sement, halda setthamarnum og gera klipur.

Hetta er handverksarbeiði, sum vit gera í neyvum sam-arbeiði, og um ein kennur seg sum til framsýning fyrri almenningin, kann vera trupult at halda tonkunum við tað ein skal gera.

Kundi ikki hugsað mær annan makkara

Hvussu við samstarvinum. Tjakast tit ongantið?

— Jú, — tey fledda bæði.

Framhald á síðu 18

Arbeidsreidskapurin er ikki nýggjastu teknilogisku tólini, men bert ein hjólbæra, blandimaskina til sement, setthamar o.á.

Gudmund Guðmundsson, grótlagari í arbeiðinum við at laga ein grótgard. Annars hava bæði systkini eisini til uppgávu at laga grótrappur, klæða trappur við gróti, gera urtagarðar o.á.

Tað krevur samstarv, tá grótlagarar arbeiða, og um úrslitið skal eydnast, so skal annar parturin altíð vita, hvat hin ger